ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ - ਸਬਦ ੮

ਤੀਰਥਿ ਨਾਵਾ ਜੇ ਤਿਸੁ ਭਾਵਾ ਵਿਣੁ ਭਾਣੇ ਕਿ ਨਾਇ ਕਰੀ ॥

ਜਪੁ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ੨

ਤੀਰਥਿ ਨਾਵਾ ਜੇ ਤਿਸੁ ਭਾਵਾ ਵਿਣੁ ਭਾਣੇ ਕਿ ਨਾਇ ਕਰੀ ॥
ਜੇਤੀ ਸਿਰਠਿ ਉਪਾਈ ਵੇਖਾ ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਕਿ ਮਿਲੈ ਲਈ ॥
ਮਤਿ ਵਿਚਿ ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਮਾਣਿਕ ਜੇ ਇਕ ਗੁਰ ਕੀ ਸਿਖ ਸੁਣੀ ॥
ਗੁਰਾ ਇਕ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥
ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਸੋ ਮੈ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਈ ॥੬॥

ਸਾਰ: ਚੇਤੰਨਤਾ ਇੱਕ ਰੁਪਾਂਤ੍ਰਿਕ ਸਫ਼ਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਚਾਰਮਈ ਸੋਚ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਕਰਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਵੈ-ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਰਸਮੀ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਰੂਹਾਨੀ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਹੈ।

ਤੀਰਥਿ ਨਾਵਾ ਜੇ ਤਿਸੁ ਭਾਵਾ ਵਿਣੁ ਭਾਣੇ ਕਿ ਨਾਇ ਕਰੀ ॥
ਕਰਮਕਾਂਡੀ ਰਸਮਾਂ ਜੇ ਚੰਗਿਆਈ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰੋ; ਜੇਕਰ ਇਹ ਨੇਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਾ ਉਲਝੋ।

ਜੇਤੀ ਸਿਰਠਿ ਉਪਾਈ ਵੇਖਾ ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਕਿ ਮਿਲੈ ਲਈ ॥
ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਕੁਦਰਤ ਦੁਆਰਾ ਹੋਈ ਹੈ: ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦੀ ਚੇਤੰਨਤਾ ਦੇ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੀ ਲਾਭ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਮਤਿ ਵਿਚਿ ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਮਾਣਿਕ ਜੇ ਇਕ ਗੁਰ ਕੀ ਸਿਖ ਸੁਣੀ ॥
ਬਿਬੇਕ ਕੀਮਤੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਗੁਰਾ ਇਕ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥

ਬਿਬੇਕ ਜੋ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਏਕੇ ਦੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਸੋ ਮੈ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਈ ॥੬॥
ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਹਕੀਕਤ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। (੬)

ਤੱਤ: ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚੇਤੰਨਤਾ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਨਾਲ ਆਪਸੀ ਅੰਦੂਰਨੀ ਸੰਬੰਧ ਡੂੰਘਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚੇ ਸਵੈ ਨੂੰ ਖੋਜਣ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਦੇ ਦੈਵੀ ਤੱਤ ਨਾਲ ਸੰਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਬਦ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਨਇੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ

Oneness In Diversity Research Foundation
ਵੈੱਬਸਾਈਟ: **OnenessInDiversity.com**

ਈਮੇਲ: **onenessindiversityfoundation@gmail.com**